

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee

NAT/263
Üleujutuste riskijuhtimine

Brüssel, 9. veebruar 2005

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee

ARVAMUS

teemal

“Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele: üleujutuste riskijuhtimine – üleujutuste vältimine, ennetamine ja tagajärgede leevendamine”

KOM(2004) 472 (lõplik)

12. juulil 2004 otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 262 konsulteerida Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteega teemal

komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regionide komiteele: üleujutuste riskijuhtimine – üleujutuste vältimine, ennetamine ja tagajärgede leevendamine
(KOM(2004) 472 (lõplik)).

Selles valdkonnas komitee töö ettevalmistamise eest vastutav põllumajandus-, maaelu arengu ja keskkonnaosakond võttis oma arvamuse vastu 13. jaanuaril 2005. Raportöör oli pr Sánchez Miguel.

Komitee võttis oma 414. plenaaristungil 9. ja 10. veebruaril 2005 (9. veebruari koosolekul) 132 poolt- ja 2 erapooletu häälega vastu järgmise arvamuse:

*

* *

1. Sissejuhatus

1.1 Veepoliitika raamdirektiivi¹ vastuvõtmine tõi kaasa olulise muutuse ELi veepoliitikas mitte üksnes seetõttu, et see kehtestas ühtlustatud lähenemisviisi mitmesugustele ELi sisevete ja mereakvatooriumide võimalikele olukordadele, vaid ka sellepärast, et see kehtestas efektiivse meetodi nende vete kvaliteedi hindamiseks ning tsentraliseeritud organisatsioonisisüsteemi, mis lihtsustab kõikide vesikondade kontrollimist ühtsel viisil, sõltumata vesikonna iga lõigu kohta eksisteerivatest erinevatest pädevustest. Lisaks jätkab komisjon veepoliitika raamdirektiivi täiendamist ja arendamist nii seadusandlike² kui muude vahenditega³, et ELi veepoliitika toimiks jõgede ja merede kaitseks.

¹ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 72.

² Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku kohta, mis käsitleb põhjavee kaitsmist reostuse eest (KOM(2003) 550 (lõplik)) – ELT C 112, 30. aprill 2004, lk 40–43.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainete nimistu, KOM(2000) 47 (lõplik). Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile ja majandus- ja sotsiaalkomiteele: hinnakujunduspoliitika veeressursi säästmiseks, KOM(2000) 477 (lõplik). Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: merekeskkonna kaitsmise ja alalhoidmise strateegia poole, KOM(2002) 539 (lõplik).

- 1.2 Arusaamatult on veepoliitika raamdirektiivist siiski välja jäänud mõned vesikondade jaoks äärmiselt olulised aspektid, sealhulgas üleujutuste teema. Kuigi üleujutused iseenesest on loodusjõududest tulenevad, võib inimtegevus nende tagajärgi mõnel juhul oluliselt raskendada. Üleujutuste mitmeid katastroofilisi tagajärgi saaks vähendada sobiva poliitikaga, mis puudutab jõgede ja jõekallaste kasutamist ja kaitset. Eelkõige nõuab selline poliitika veega seotud infrastruktuuride ehitamist, mis võtaksid mitte vaid formaalselt, vaid reaalselt arvesse keskkondlikku mõju, et vältida loodusliku dünaamika muutmist ja järgida veeressursi mõistlikku kasutamist.
- 1.3 Üleujutusrisk ELis suureneb peamiselt kahel põhjusel: esiteks kliimamuutuse tagajärjel, mis võib atmosfääri soojenemise tulemusena kaasa tuua tugevate vihmavalingute sagenemise ja merevee taseme tõusu. Teiseks teguriks on inimtegevus, näiteks ehitustööd jõgedel ja jõevoolu kõrvalejuhtimis- ning kanaliseerimisprojektid ja sadamate ehitamine, ilma et võetaks vastu meetmeid sellise tegevuse keskkonnavalase mõju hindamiseks ja korrigeerimiseks. Veel üheks inimteguriks on mandri suurenev kõrbestumine, mis on kannatanud ulatusliku puuderaide, tulekahjude ja muude loodusevastaste tegevuste tagajärjel. Lühidalt öeldes suureneb üleujutusrisk mittedaastliku tegevuse tagajärjel. Seega saab riski minimeerida majandusliku, sotsiaalse ja keskkonna arengu säästlike mudelite vastuvõtmisega.
- 1.3.1 Tööstuspiirkondade, intensiivse talupidamise ja karjakasvatuse alade ning hoonestatud alade üleujutamine põhjustab selliste ainete ja saaduste levikut, mis normaalses tingimustes vee kvaliteeti ei kahjusta, kuid mis üleujutuse tagajärjel muutuvad inimeste tervist ja vastavaid ökosüsteeme potentsiaalselt kahjustavateks ohtlikeks saasteaineteks.
- 1.4 Komitee märgib, et 1998–2002 kannatas Euroopa üle 100 suure üleujutuse all, sh katastroofilised üleujutused Doonau ja Elbe ääres 2002. aastal. Alates 1998. aastast on üleujutuste tõttu surnud 700 inimest, ümber on pidanud asuma umbes pool miljonit inimest ja kindlustatud majanduskahju suurus ulatub 25 miljardi euroni⁴.
- 1.5 Komisjon on teadlik sellisest asjade seisust ja esitas 2004. aasta juulis keskkonnanõukogule ettepaneku ELi meetmeks üleujutuse kaitseabinõude osas, eesmärgiga jõuda kooskõlastatud meetmeni, et täiustada üleujutusrisiki vähendavaid kaitseabinõusid. Liikmesriigid peavad tegema koostööd riskipiirkondade kaardistamisel ja üleujutusrisiki juhtimiskavade rakendamisel kõikides vesikondades ja rannikualadel, kusjuures komisjoni ülesanne on hõlbustada teabe kooskõlastamist liikmesriikide vahel ja soodustada häid tavasid selles valdkonnas.
- 1.6 Lõpuks tuleb lisada, et kuigi seda meedet tuleb rakendada seoses ühenduse veepoliitikaga, mõjutab see teema ka Euroopa poliitika teisi valdkondi, näiteks põllumajandust, keskkonda, kodanikukaitset, transporti jne. Pealegi eksisteerib äärmiselt ulatuslik ja kõiki neid poliitikaid mõjutav õiguslik probleem seoses üleujutusrisiki

4

Allikas: KOM(2004) 472 (lõplik).

juhtimisega: kuidas piiritleda ja määratleda avalik hüve jõekallaste ja ranniku kaitseks, nii et poliitilistest põhjustest ajendatud ametivõimud ei teeks muutusi, mis mõjutavad teisi veeressursi majandamise ning üleujutusrisiki planeerimise alaseid küsimusi. Kaitsealade piiritlemine lihtsustaks üleujutuse ärahoidmismeetmete rakendamist.

2. Komisjoni ettepaneku kokkuvõte

2.1 Teatise sisu saab jagada kolme järgmise pealkirja alla:

- üleujutuste riskijuhtimine;
- käimasolev tegevus ja tulevased algatused;
- ELi kooskõlastatud tegevusprogramm.

2.2 Üleujutuste riskijuhtimise eesmärk on vähendada üleujutuste tõenäosust ja tagajärgi. Seetõttu on tehtud ettepanek, et üleujutuste riskijuhtimiskavad sisaldaks järgmisi komponente:

- ennetamine;
- kaitsmine;
- valmisolek;
- hädaolukorras toimimise kavad;
- taastumine ja saadud õppetunnid.

2.3 Käimasolevate tegevuste ja tulevaste algatuste osas üleujutuste tagajärgede vähendamiseks on kavandatud meetmed kolmel tasandil.

2.3.1 Euroopa tasandil on tegevus suunatud sellele, et kasutada olemasolevaid meetmeid ja tegevuskavasid üleujutuste ennetamiseks ja leevendamiseks. Teadusuuringute osas on eesmärk kasutada selliseid uurimisprojekte nagu FLOODsite, mis aitab täiustada kompleksset üleujutusrisiki analüüsi ja riskijuhtimise metoodikat. Struktuurifondide, eriti Euroopa Regionaalarengu Fondi kasutamisega saab aidata täiustada tehnoloogiaalaseid teadusuuringuid ja infrastruktuuri arendamist⁵. IRMA-projekt ("INTERREG Rhine-Meuse Activities") on näide piiriülesest lähenemisviisist üleujutuste vastu võitlemises.

2.3.1.1 Euroopa tasandil on tehtud ka ettepanek, et ühist põllumajanduspoliitikat tuleks kasutada üleujutuse kaitsetsoonide loomiseks metsanduse ja muu põllumajandusliku tegevuse kaudu pinnasekaitse eesmärgil. Samamoodi kavatakse veepoliitika raamdirektiivi raames kaasata keskkonnapoliitika, liites üleujutuste riskijuhtimise vesikondade integreeritud

⁵ Sándor Tóth Ungari keskkonna ja veeressursi majandamise osakonnast tõi EMSK põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektioonile huvitava näite programmist Tisza orus üleujutuste pikaajalise juhtimise ja piirkondliku arengu vallas.

kavadesse. Lisaks jääb alles 2002. aastal pärast Kesk-Euroopa suuri üleujutusi hädaolukordade jaoks asutatud solidaarsusfond.

2.3.2 Tuleb märkida, et liikmesriikide panus üleujutuste tagajärgedega võitlemises on seisnenud ametlike ja õiguslike suuniste sõnastamises, seda eriti liikmesriikides, mis kannatavad kõige rohkem üleujutuste all. Üleujutuste vastu on kaitseabinõudena koostatud kavasad ja strateegiaid ning kõige sagedamini üleujutuse all kannatavate piirkondade osas on isegi läbi viidud riskide kaardistamine.

2.3.3 Kolmandaks on paika pandud meetmed rahvusvaheliseks koostööks piirijõgede osas, eriti Kesk-Euroopas: on loodud asutused, et tagada vesikonna majandamise kooskõlastatud käsitusviis.

2.4 ELi kooskõlastatud tegevusprogramm sisaldab elemente, mis on üleujutuste tagajärgede ennetamise ja leevendamise meetmete kehtestamiseks otsustava tähtsusega. Neist märkimisväärsimad on erinevate ametivõimude vahelise kooskõlastuse suurendamine ja rannikuala juhtimiskavade parandamine, üleujutusrisiki kaardistamine planeerimisvahendina ja heade tavade levitamine.

2.4.1 Selle programmi õnnestumiseks peavad liikmesriigid, komisjon ja teised huvitatud isikud tegema koostööd ning täitma oma ülesandeid ja kohustusi üleujutusrisiki ärahoidmiseks.

2.4.2 Selle ühismeetme hinnangulist kulu on raske mõõta, kuid üleujutuse tagajärgede minimeerimise kvalitatiivne mõju Euroopa elanikele, nende varale, inimestele ja asjaomastele piirkondadele kaalub üles igasugused kulud.

2.5 Lisas on toodud suunised üleujutusrisiki juhtimiskavade ja üleujutusrisiki kaardistuste arendamiseks ja rakendamiseks; see on oluline programmi eesmärkide saavutamise ühtse käsitusviisi tagamiseks.

3. Üldised märkused

3.1 Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee tervitab komisjoni teatist, mille eesmärk on täiustada ja ühtlustada paljudes liikmesriikides olemasolevaid ennetussüsteeme, et leevendada üleujutuse tagajärge. Siiski tuleks esiteks probleemi põhjalikumalt hinnata, et otsustada millised ennetusmeetmed oleksid kõige tõhusamad üleujutustest tekkinud kahju ennetamiseks. Teiseks tuleks määratleda mõned põhimõisted, mida ettepanekus ei ole nimetatud, et oleks võimalik jõuda kokkuleppele juhtimiskavasad ja riskikaardistust käsitlevate kavandatud meetmete suhtes võimalikult ühtlustatud viisil.

3.2 Üleujutus on jõgede ja rannikualade normaalse funktsioneerimisega kaasnev loodusnähtus, mis toimub geoloogilises ajamastaabis, mis on palju suurem ajamastaabist,

mida tavaliselt kasutatakse nt majanduslikus või maakasutuse jms planeerimises. Seega tähendab “kordumisintervall”, et:

- üleujutuse toimumisel, toimugu see kas 100 või 500 aasta järel, ujutab jõgi teatud piirkonna üle;
- need üleujutused on kindlasti korduvad;
- nad võivad korduda igal ajal.

Hüdroloogilises planeerimises kasutatakse järgmiseid mõisteid.

- Pideva või katkendliku loodusliku veevooluga jõesäng on maksimaalsest normaalsest veetaseme tõusust madalama veetasemega kaetud maa-ala.
- Lamm on piirkond, mida määratletakse veetaseme teoreetilise tõusu kaudu üleujutuse korral, mille statistiline kordumisintervall võib olla 100 või 500 aastat. See ei mõjuta maa omandiõigust (riigi- või eramaa), kuid pädev asutus võib inimeste ja vara ohutuse tagamiseks kehtestada kasutuspiirangud.
- Vesikonna normaalsete nähtuste hulka kuuluvad üldiselt märgalad, lammimetsad ja muud lammialad, mägiapiirkondades vihmavalingutest põhjustatud mudalademed, laguunide lodud ja mitmed üleujutuste piire tähistavad tunnused (paljud neist on seotud ökoloogiliselt väärtuslike ökosüsteemidega), kusjuures, nagu juba märgitud, üleujutused on jõgede ja rannikualade normaalse funktsioneerimisega seotud nähtused.

3.3 Üleujutuse raskus sõltub sellest, kas inimesed kasutavad üleujutuspiirkonda tegevuseks, mis mõjutab selle veesüsteemi normaalset funktsioneerimist ja muudab oluliselt jõgede ja rannikualade keskkonda. Selline tegevus suurendab inimestele ja varale äärmiselt kahjulike ebanormaalsete tingimuste ohtu. Euroopa majandus ja sotsiaalkomitee arvates on järgmised tegurid need, mis suurendavad üleujutuste raskusastet ja ulatust:

- ebasobiv, tänapäeval vastuvõetamatu maakorraldus, mõnikord pikema perioodi vältel, kuna on ignoreeritud teaduslikku ja tehnilist teavet;
- valearvestused üleujutusrisiki juhtimisel (jõgede õgvendamine, üleujutusvee kanaliseerimine, veehoidlate ja tammide ehitamine, üleujutusveebasseinide äralõikamine jõgede lähedale ehitatud kraavidega), sageli ebasobilikeks osutunud meetmed või laiemalt vaadates mõnikord isegi vastupidi mõjuvad meetmed, eriti jõgede suubumisalade lähedal.

3.4 Loodusfaktorite muutumise ja eriti kliimamuutuse tõttu suurenev üleujutusrisk nõuab ulatuslikku uurimustööd otsustamiseks, kuidas võivad sellised muutused teiste tegurite hulgas mõjutada jõgede ning rannikualade dünaamikat ja seega ka sagedamini üleujutatavaid alasid ning kordumisintervalle.

3.5 Inimfaktorite tagajärjel – näiteks maakasutus sellistes piirkondades ja seal elavate inimeste rohkus – suurenevat riski saab ja tuleb vähendada, rakendades üleujutuspiirkondade **jätkusuutlikule** maakorraldusele ja riskide minimeerimisele suunatud aktiivset poliitikat.

4. Erimärkused

4.1 Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee on nõus komisjoniga selles, et üleujutusrisiki juhtimise eesmärk on vähendada üleujutuste tõenäosust ja/või mõju, kasutades selleks tavaliselt ennetamist, kaitseabinõusid, teavitamist jms. Siiski tuleks klassifitseerida meetmed ja abinõud, mida rakendada, ning kriteeriumid igal konkreetsel juhul õige valiku tegemiseks. Kasutada võiks järgmiseid ennetavaid meetmeid:

- looduslikud üleujutusvastased meetmed, nt loodusliku äravoolu parandamine või taastamine pinnase tiheduse vähendamise või mägi-aladel metsa taastamise teel; (endiste) looduslike üleujutusveebasseinide taastamine; üleujutuslaine voolu- ja levikukiiruse vähendamine jõgede õgvendamise lõpetamise teel; vihmavee äravoolusüsteemide parandamine elurajoonides;
- meetmed, mis vähendavad üleujutuspiirkonna tundlikkust kahjude suhtes, nt varajase hoiatamise süsteemid, maakorraldus ja maakasutuse piiramine üleujutuspiirkondades jne;
- meetmed üleujutuse ennetamiseks (hüdroloogilised või hüdraulilised meetmed): struktuursed meetmed (veehoidlad, kanalid, kraavid jne) või mittestruktuursed meetmed (linna kasutusala piiramine, varakaitse programmid jne).

4.2 Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee soovib, et juhtimisplaan võiks lähtuda järgmistest põhimõtetest ja mittestruktuursetest meetmetest:

- jõgede ja rannikualade veesüsteemide loomuliku oleku taastamine, loodusliku maastiku taastamine ja vesikondade funktsioonide isereguleerimise edendamine (metsa uuendamine kahjustatud mägi- ja rannapiirkondades, märgalade ja seotud ökosüsteemide kaitse, erosiooni ja settimise seire, programmid suure üleujutusriskiga alade taastamiseks ja neile alternatiivsete kasutusviiside leidmiseks jne);
- üleujutuspiirkondade säästliku arengu põhimõtte saavutamine,
 - i. hinnates nendes piirkondades maakasutuse majanduslikku potentsiaali, mis arvestaks looduslike üleujutustega;
 - ii. kavandades üleminekut nendele mudelitele erinevates planeerimisvaldkondades, eriti maakorralduses.

Just sellega seoses tuleks tugineda pikaajalise strateegilise planeerimise põhimõttele – küsimus ei ole mitte ainult prognoositud muutuste arvestamises, nagu märgiti komisjoni teatises, vaid peamiselt nende korrigeerimises juhul, kui on tõenäoline, et riski tase jääb samaks või suureneb.

4.3 Koostada tuleks vastavad suunised ja kriteeriumid, mille põhjal valida sobivad meetmed, et parandada kaitset üleujutuste vastu:

- parem kaitse üleujutuste vastu ei tohi viia selleni, et hüdroloogiline olukord mujal halveneb (nt tulenevalt paremast äravoolust tekib kõrgem veetase või kiirem vool allavoolu);
- nii palju kui võimalik ja säästva arengu põhimõtet järgides tuleb eelistada mitte tehnilisi kaitstesüsteeme, vaid vesikondade taastamist ja looduslikke vahendeid, mis aitavad koguda üleujutusvett teatud alale kahju tekitamata (lastes sel laiali valguda, mitte veetaset tõsta);
- kus võimalik, tuleb eelistada meetmeid, mis on kooskõlas teiste säästva arengu eesmärkidega (nt veepoliitika raamdirektiivi eesmärgid vee ja põhjavee kvaliteedi osas ning Euroopa loodukaitse direktiivide eesmärgid).

4.4 Kogemused üleujutusrisiki juhtimisel maailma eri osades, eriti alates 1970ndatest, on näidanud, et peamised raskused ennetavate meetmete rakendamisel ei ole tehnilised ja neid ei saa lahendada üksnes riski- või ohukaardistuse abil. USAs näiteks on sõjaväeinseneride korpus (Army Corps of Engineers) teinud üle 20 000 riskikaardistuse, kuid väga väike osa kohalikest omavalitsustest kasutab neid ja nende kasutamisel valitakse üks struktuursetest meetmetest (näiteks kanaliseerimine, tammid ja kraavid), mille puhul on üleujutuste juhtimine ja välditavate kahjude ärahoidmine sageli ebaõnnestunud, kuna ametivõimudel ja avalikkusel on suures osas petlik turvatunde.

4.5 Tuleks rõhutada, et ELis on sellised meetmed – peamiselt tammide ja kanalite ehitamine, mis on piiratud kasuteguriga, – just need, mida rahastatakse struktuurifondide (Euroopa Regionaalarengu Fondi ja ühtekuuluvusfondide) kaudu. Üldiselt rahastatakse ennetavaid meetmeid, nii struktuurseid kui mittestruktuurseid, halvemini. Seetõttu on komitee arvates vajalik kaaluda selle tegevusprogrammi jaoks spetsiaalse rahastusliini loomist või selle ebaõnnestumisel koostada suunised meetmete kaasamiseks teistesse ühenduse rahastatud programmidesse.

4.6 Igal juhul ei ole sellised struktuursed meetmed piisavad üleujutuste ärahoidmiseks või üleujutuspiirkondade kaitsmiseks. Neist on kasu üksnes osana laiemast lähenemisest, kus arvestatakse ka maakorraldust, transpordi planeerimist (teed, raudteed jne), üleujutusvee äravoolukanalite hooldamist ning looduslikku äravoolu reguleerivate piirkondade ja ökosüsteemide kaitset. Seetõttu oleks asjakohane muuta tulevikus komisjoni lisas sisalduvad suunised täpsemaks ning kaasata nende kavade koostamisse metodoloogilised põhimõtted või hea tava.

4.7 Üleujutuse juhtimiskavade inkorporeerimine veepoliitika raamdirektiivi juhtimiskavadesse on äärmiselt otsustava tähtsusega selleks, et vajalik planeerimine hõlmaks kogu vesikonda ning pädevate asutuste poolt erinevatel tasanditel (kohalik, riiklik, piiriülene jne) rakendatud abinõud ja meetmed oleksid ühilduvad ning korrektselt kooskõlastatud. Kehtestada tuleb kriteeriumid ja eeskirjad, et integreerida need kaks – küll ühilduvat, kuid erinevat – planeerimisraamistikku nõuetele vastavalt sobiva direktiivi abil. Neid komponente tuleks lisatud suuniste edasise arendamise käigus üksikasjalikumalt käsitleda.

4.8 Üleujutuse juhtimise inkorporeerimiseks veepoliitika raamdirektiivi on vaja

- määratleda üleujutus kui jõgede ja rannikualade normaalse funktsioneerimisega seotud nähtus, mis võib erakordselt ja perioodiliselt mõjutada vee kvaliteeti ning ökosüsteeme;
- määratleda üleujutustsoon, mis on lähedalt seotud veepoliitika raamdirektiivi reguleerimisala territoriaalse aspektiga (maakasutus, võimalik saastus, vee kvaliteediga seotud ökosüsteemid jne);
- määratleda veepoliitika raamdirektiiviga reguleeritud veekogude riskide ning kahjustustega seotud üleujutusrisk;
- spetsiifilist riskijuhtimist, mis käsitleb veeressursi juhtimist täpselt nii, nagu veepoliitika raamdirektiivis sätestatud (vesikonna veeressursi kasutamine, kulude hüvitamine, tegevuskavad, kaitsealade loomine).

4.9 Veepoliitika raamdirektiivil põhineva planeerimisega seotud üleujutusrisiki juhtimise olulisimad aspektid on järgmised:

1) riski määratlemine ja juhtimine:

- hüdroloogilised riskid, vee kvaliteet ja ökosüsteemid,
- kaasnevad geoloogilised riskid, maanhked, laviinid,
- riiklike siseveekogude ja rannikuvete juhtimine ning uuendamine,
- üleujutuse juhtimise ökoloogilised kriteeriumid,
- linnaplaneerimise kriteeriumid;

2) hoiatused ja hädaolukorrad:

- geograafiliste tsoonide määratlemine,
- hüdroloogilise teabe süsteemid ja hädaolukorra ennetussüsteem,
- kodanikukaitse,
- õigusraamistik liikmesriikides nimetatud aspektide reguleerimiseks,
- kodanike koolitamine,

- asjaomaste ametivõimude vaheline kooskõlastamine;

3) teised aspektid:

- multidistsiplinaarsed teadusuuringud ja kooskõlastamine,
- riskikindlustus,
- infrastruktuuri tugev konstruktsioon.

5. Järeldused

5.1 Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee on seisukohal, et igasugune meede üleujutuse ärahoidmiseks, selle eest kaitsmiseks või selle tagajärgede vähendamiseks peab sisaldama veepoliitika raamdirektiivis loodud metodoloogiat ning vahendeid, eriti vesikonna kava, mis võimaldab reguleerida kõiki siseveekogude ja ühendatud rannikualade juhtimisega seotud tegevusi. Seetõttu on komitee arvates vajalik inkorporeerida teatise sisu ja siintoodud märkused ühtsesse ühenduse direktiivi, mis aitaks viia riskijuhtimise kavade kooskõlla iga veekonna vastava kavaga ja nii arvestaks jõgede ja rannikualade spetsiifilistega tingimustega.

5.2 Nende aspektide korrektse kaasamise tagamiseks on vaja järgmist:

- meedet toetavate põhimõistete selget määratlust, eriti arvamuse punktis 4.7 viidatud mõistete osas;
- antud hetke olukorra põhjalikku hinnangut Euroopa iga vesikonna ja rannikuala kohta, eriti kliimamuutuse või inimtegevuse tõttu suure riskiga aladeks peetavates piirkondades;
- rõhutatud tähelepanu meetetele, mis ennetaksid üleujutuse kahjulikke tagajärgi ja arvestaksid ning hõlmaksid elanikkonnale suunatud meetmed sobiva koolituse ja teavitamise teel.

5.3 Teatise lisades toodud riskijuhtimise kavasid ja riskide kaardistamist tuleb laiendada, et luua ja selgitada nende meetmete ja abinõude klassifikatsioon, mis arvestab kõige prioriteetsemate küsimustega ning vastab kõige paremini olemasolevatele ressursidele. Samuti tuleb sätestada kriteeriumid, mida järgida kulude vähendamiseks ning inimestele ja varale tuleneva kasu suurendamiseks. Kõige olulisemaks eesmärgiks on viia siseveekogude ja rannikualade süsteemide looduslik funktsioneerimine vastavusse inimtegevusega, et üleujutuspiirkondades saavutada integreeritud ja jätkusuutlik tegevus.

5.4 Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee on seisukohal, et üleujutusrisiki juhtimise olulisimateks aspektideks seoses planeerimisega veepoliitika raamdirektiivi raames on määratleda üleujutustega seotud riskid, hoiatused ja hädaolukorrad. Seejuures ei tohi unustada ühenduse teisi meetmeid: nii multidistsiplinaarsete teadusuuringute ja koostöö meetmed, mis on eelkõige suunatud üleujutustest tekkinud kahju leevendamisele, kui ka meetmed seoses kindlustusega kahjustuste vastu ja ohvrite majanduskahju minimeerimiseks, ning samuti

meetmeid, mis puudutavad siseveekogude ja rannikualade infrastruktuuriprojektide turvalisuse jälgimist ja kontrolli.

Brüssel, 9. veebruar 2005

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee
president

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee
peasekretär

Anne-Marie SIGMUND

Patrick VENTURINI
